

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

53. Magus pluuiam ciet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

sanguine, qui legem inuheret horum magistrum sacrilegiorum. Sed quod
mitius ageretur, & Rege inoffenso cui erat Bōzomius in paucis gratiorum,
rem esse per populum tentandam annonæ desperatione incipientem iam
furere. Concitatus itaque populus fremere, concurrere ad fores pala-
tij, vociferari magnis clamoribus & Patrum exilium flagitare, ad pla-
candam eorum expulsionem deorum iram; & Regi repetitis nuntiis tur-
bas discutere conanti repetito & ipsi ululatu, minari sibi violentas ma-
nus, nisi annueret, sibi enim esse tolerabilius voluntario laqueo semel
interire quàm fame diuturna quotidie: denique Regem expugnantem,
Patres humanissimè per suos admonet, si se diligenter ut eos ipse vicis-
sim amabat, redderent hanc suo amori vicem, necessitati cederent tan-
tisper, post biennium redirent; se libentissimè illos recepturum, nec
fieri aliud in præsens potuit ne infanienti vulgò obiiceretur Regis
caput.

Portum adeunt, discessum parant, nauim quærunt, sed frustra.
Aliquantò prius omnes abierant, & stabant tunc venti lege immobi-
li quadrimestres, vela facturis planè contrarij. Hac tamen Patrum
comparatione ad discessum placatus populus, perinde ab iis me-
tuere desuit ut si extra Cocincinam essent. Hæserunt interea inter vi-
gulta lacunosa, & aquis residibus putrida, ex quo factum ut soli
paludosi, & cœli ætuosissimi afflatu omnes ad mortem ægotarent,
nec ullis precibus exorari se passi sunt ethnici ut curandi in urbem refer-
rentur, imo apud illos Christiani partitis horis excubant, ne quod
maximè timebatur eorum obitum ferro præuenterent ethnici: quo tem-
pore duo contigere quæ acerbissimo dolore, Patrum auxere miserias.
Alterum prospectus flammarum quibus templum Turoni ardebat,
Bonziarum suasu à plebe incensum. Alterum inductæ magicis can-
tibus pluuiæ sacrilegum, & detestandum miraculum Osaij cuiusdam
meritis attributum, prodibat is sua ex eremo ut cruciabilis vitæ
sua ostentatione vulgi captaret admirationem; fortassis etiam, in-
signem gloriam adepturus, si quod Bonzij omnes, piaculis omnibus,
votisque in cassum contenderant ipse vno verbo, imperans, magis
quam impetrans de cœlo extorqueret. Conscendit ergo dicta die in
montem populo comitante, suas immurmurat impias cantiones, stipatur
cœlum grauidis nubibus, eaque mox copia pluit quæ vitandæ fami-
abundè succurreret: hinc omnes certatim acclamare, vestes & vestigia
lambere, triumphantem in urbem inducere. Rex ipse secum habere vo-
luit inquilinum, & regali munificentia exceperit, insultantibus ethnicis
Christianorum imbecillitati, qui ab suo illo cœli Domino quem Pa-
tres iactabant Deorum omnium potentem; aquæ guttam non valui-
sent exprimere, Onsaiu vir sanctus pluuiæ affluentem dicto citius exo-
rata regnum vniuersum recreasset. Quæ sibi toties exprobrari cum
Christiani ægrè indignantèrque ferrent, matrona præcipuè in illa
Ecclesia virtutis dolentes consolata, prædixit non diu fore cum pro-
deretur

53.
Magus plu-
uiam ciet.

deretur Osaj Bonziji scelerata simulatio, eiusque probro foedata concideret omnis illa ethnicorum iactantia: & vero in aula flagitiosus Sy-cophanta familiaris agens cum feminis quas sermonis, & oris grauitate fecerat minus cautas, vnam ex secundariis Reginis, deperit, tandemque constuprauit; & solemniter damnatus iudicio defossus est vinas. Hinc versa in ethnicos vices, requiritare ex iis Christiani fatin' perciperent cuiusmodi esset venefici sanctitas ex qua imber subitus fluxisset; & ad omnem occursum vel solo aspectu rubore suffundere. Paulò ante quàm hæc euenirent Deus in hospitium commodum ex illis paludosis, & lethalibus lacunis Patres collegerat. Pergebat in aulam, Pulocambis Prouinciæ præfectus, qui ex itinere audito Patrum exilio, & calamitosa statione in qua ventos Macaum opperiebantur, misit qui nummos decem ad Buzomium ferret, ad quem intimè afficiebatur, & polliceretur se sua triremi Pulocambim vecturum, daturum illi fabricando templo solum gratuitum, & legis diuinæ propagandæ liberam facultatem. Sed promissi moras anteuertunt Iapones Christiani, Patres per obscurum noctis silentium subductos Faifum deportant, rebusque oportunitis liberalissimè consolantur non absque ingenti vicissim præmio, singulari nimirum in omnibus vitæ ac morum emendatione. Faifi partem Sineses incolunt, Iapones alteram sed suis vtrique legibus: eius vrbs Præfectus, correctione illa morum iucundissimè affectus, de illius auctore tam multa magnificè Turoni audiuit, non modo vt is Patres intra Cocincinam vitro retineret, sed rogaret etiam Præfectum Pulocambi ne in Prouinciam reuertens illos sibi vrbique eriperet, cui tanto emolumento essent; sic demum amica lis ditempta, vt Pinna Turoni remaneret, Pulocambim Buzomius cum fratre Dias & Augustino Catechista peterent, nouæ Christianitatis semina iacturi. Est vero Pulocambis sonatque Malaio sermone caprarum insula: sic illam vocarunt Lusitani; quod capræ figuram repræsentet, in Cocincinæ extremis, ad austrum sita est, & iuncta Rarrano, Ciampæ regno confinia statuit. Vrbs eius primaria Nuocman, illic Prouinciæ Præfectus Pinnam omni per mensem integrum comitate amicissimè recreatum, elephanto sublimem imposuit illustri cinctum comitatu, vt possessionem initer soli, quod illi ad domum construendam, & ponendum vero Deo templum liberaliter donabat. Inter hæc Macao Lusitani primis vsi reducis anni ventis, Petrum Marchezius pro Sacerdote, Christophorum Borro pro nauita in Cocincinam secum adue-xerant, occupaturos Buzomij vices quem erant Macaum curationis gratia reuecturi, cum aut fortuitò naturæ aut Dei miraculo repente curatus est coeunte absque vilo remedio abscessu pectoris quo laborauerat, nolente opinor vineæ Domino tot eius sudoribus cultæ, aliis eam manibus credere, qui vero illi subsidio venerant quantumvis habitu simulati, agniti tamen sunt, primamque in rabiem Bonzios, & populum agebant, nisi opportunè impres copiosi totam merfissent regionem: sua

F f f 3

54.
Nouæ per
Cocinc. mis-
siones.